

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження вимог до облаштування та функціонування систем
відеоспостереження на об'єктах підприємств, яким надано авторизації на
проведення експлуатації митного складу та складу тимчасового
зберігання, дозволи на провадження діяльності з експлуатації магазину
безмитної торгівлі та вільної митної зони комерційного або сервісного
типу»

I. Визначення проблеми

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження вимог до облаштування та функціонування систем відеоспостереження на об'єктах підприємств, яким надано авторизації на провадження експлуатації митного складу та складу тимчасового зберігання, дозволи на провадження діяльності з експлуатації магазину безмитної торгівлі та вільної митної зони комерційного або сервісного типу» (далі – проєкт постанови) розроблено з метою створення вимог до облаштування та функціонування систем відеоспостереження на об'єктах підприємств, визначених відповідно до статті 404 Митного кодексу України (далі – Кодекс), та реалізації Закону України від 22 серпня 2024 року № 3926-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо імплементації деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу» (далі – Закон № 3926-IX).

Закон № 3926-IX наближає законодавство України з питань митної справи до європейських стандартів та вносить зміни до Кодексу. Зокрема, зміни до статті 404 Кодексу передбачають, що об'єкти підприємств, які мають авторизацію на експлуатацію митного складу, складу тимчасового зберігання або дозвіл на експлуатацію магазину безмитної торгівлі, вільної митної зони комерційного або сервісного типу, повинні облаштовуватися системами відеоспостереження (далі – СВС).

Водночас чинними наказами Міністерства фінансів України від 28 травня 2012 року № 613 «Про затвердження Положення про склади тимчасового зберігання», від 30 травня 2012 року № 633 «Про деякі питання відкриття та експлуатації вільної митної зони комерційного або сервісного типу» та від 16 липня 2012 року № 835 «Про затвердження порядку надання складським об'єктам статусу «митний склад» та позбавлення такого статусу» затверджені умови обладнання складських об'єктів СВС та їх технічні характеристики, які є застарілими і не відображають новації законодавства України з питань митної справи.

Крім того, посилення вимог до технічних характеристик СВС дасть можливість митним органам забезпечити в межах компетенції:

належну координацію та контроль під час здійснення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів;

СЕД АСКОД
Державна митна служба України
№ 1/18-01-02/5.1/2585 від 22.04.2025
Підписувач Звягінцев Сергій Борисович
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000350E31003446DE00
Дійсний з 16.01.2025 14:48:24 по 14.01.2027 14:48:24

якість і повноту виконання митних формальностей, визначених у тому числі за результатами таргетингу;

якісне проведення аналізу архівної відеоінформації;

посилення контролю та виявлення фактів несанкціонованого доступу до товарів і транспортних засобів, що перебувають під митним контролем (підміна або втрата товарів), та, як наслідок, попередження порушення законодавства України з питань митної справи і забезпечення повноти надходження податків до Державного бюджету України.

З урахуванням зазначеного, актуальним є питання розроблення проєкту постанови.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Врегулювання питання створення вимог до облаштування та функціонування СВС на об'єктах підприємств не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

діючих регуляторних актів, оскільки в них затверджено характеристики щодо СВС, які більше не відповідають вимогам сучасного законодавства України з питань митної справи та не узгоджуються з новими нормами, визначеними Законом № 3926-ІХ.

Враховуючи зазначене, виникла необхідність в розробленні проєкту постанови.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю прийняття проєкту постанови є встановлення вимог, які визначають: вимоги до облаштування та встановлення СВС;

умови для забезпечення відділеного доступу до СВС;

умови надання відеоінформації посадовим особам митних органів.

Метою прийняття проєкту постанови є виконання вимог Закону № 3926-ІХ у частині встановлення єдиних вимог до облаштування, встановлення та функціонування СВС.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Такий спосіб не прийнятний і не забезпечить досягнення поставленої цілі регулювання, оскільки змінилось законодавство України з питань митної справи.

Залишення існуючої на цей момент ситуації без змін	Виконання вимог абзацу другого пункту 2 розділу II Прикінцевих положень Закону № 3926-IX у частині забезпечення Кабінетом Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проекту постанови	Прийняти розроблений нормативно-правовий акт

*Примітка: інших альтернативних способів досягнення основної мети ніж прийняття зазначеного регуляторного акта не існує.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутність необхідності оновлювати нормативно-правову базу та проводити додаткові консультації з суб'єктами господарювання. Збереження існуючих механізмів моніторингу та контролю за об'єктами суб'єктів господарювання. Уникнення додаткових витрат – як для державного бюджету (на розробку нових вимог), так і для суб'єктів господарювання (на їхнє впровадження)	Невиконання вимог, передбачених частиною четвертою статті 404 Кодексу. Невиконання вимог абзацу другого пункту 2 розділу II Прикінцевих положень Закону № 3926-IX, яким передбачено, що Кабінету Міністрів України забезпечити протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону. Відсутність вимог до СВС, яким мають відповідати всі підприємства, які отримали авторизацію або дозвіл на провадження видів діяльності, встановлених статтею 404 Кодексу
Альтернатива 2	Виконання вимог, передбачених частиною четвертою статті 404 Кодексу. Виконання вимог абзацу другого пункту 2 розділу II Прикінцевих положень Закону № 3926-IX, яким передбачено, що Кабінету Міністрів України забезпечити протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону (набрання чинності з 20.04.2025). Встановлення вимог до СВС, яким мають відповідати всі підприємства, які отримали авторизацію або дозвіл на провадження видів діяльності, встановлених статтею 404 Кодексу	<i>Витрати залишаються на існуючому рівні</i>

3. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Проект постанови не належить до сфери регулювання цивільних відносин та не розповсюджується на сферу інтересів громадян.

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання.

Проект постанови стосується інтересів підприємств, які з 19.04.2025, тобто з дня набрання чинності Законом № 3926-IX, будуть мати намір отримати авторизацію на провадження діяльності з експлуатації митного складу, складу тимчасового зберігання, а також інтересів підприємств, які на сьогодні є утримувачами вільних митних зон магазинів безмитної торгівлі та мають дозволи на провадження зазначених видів діяльності.

Відповідно до підпункту 2 пункту 9⁴¹ Кодексу підприємства, які до дня набрання чинності Законом № 3926-IX отримали дозвіл на провадження діяльності з відкриття та експлуатації магазину безмитної торгівлі, митного складу, вільної митної зони комерційного або сервісного типу, складу тимчасового зберігання, мають отримати авторизацію або дозвіл на провадження відповідних видів діяльності, визначених частиною другою або третьою статті 404 Кодексу протягом 12 місяців з дня набрання чинності законом (до 19.04.2026).

Станом на січень 2025 року в реєстрах, які ведуться Державною митною службою України відповідно до положень частини першої статті 415 Кодексу, перебувають: 253 митні склади, 230 складів тимчасового зберігання, 36 магазинів безмитної торгівлі, 1 вільна митна зона комерційного типу.

Водночас кількість підприємств, які провадять види діяльності, визначені статтею 404 Кодексу та включені до реєстрів, які ведуться Держмитслужбою, становить 443 підприємства, з яких 12 – малі підприємства. Така різниця пояснюється тим, що один суб'єкт господарювання може володіти кількома дозволами одночасно. Наприклад, підприємство може одночасно експлуатувати митний склад і магазин безмитної торгівлі або мати кілька митних складів у різних регіонах. Кожен з таких об'єктів потребує окремого дозволу відповідно до законодавства, проте юридичною особою – заявником у кількох випадках залишається один і той самий суб'єкт.

Держмитслужбою на основі даних митниць проведено попередню оцінку технічного стану засобів відеоспостереження на підприємствах, у результаті чого орієнтовно 104 суб'єкти великого та середнього бізнесу були ідентифіковані як такі, що можуть потребувати додаткових витрат на модернізацію відповідного обладнання.

З метою забезпечення коректності аналізу регуляторного впливу, розрахунок проводиться не за кількістю дозволів, а саме за кількістю унікальних суб'єктів господарювання, на яких безпосередньо поширюється дія регулювання.

Показник	Великі та середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць (за	431	12	-	443

діючими дозволами, незважаючи на працюючі, ураховуючи воєнний стан на митній території України)				
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	97%	3%	-	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Суб'єктам господарювання не доведеться пристосовуватися до нових правил, що зменшує ризики непорозумінь із контролюючими органами. Відсутність необхідності змінювати технологічні процеси чи інфраструктуру об'єктів, що дає змогу зосередитися на веденні основної діяльності. Персонал та керівництво не витратять ресурси на вивчення та впровадження нових регуляторних вимог	Відсутність додаткових фінансових витрат – суб'єктам господарювання не потрібно витрачати кошти на оновлення систем відеоспостереження, їх модернізацію чи адаптацію до нових вимог
Альтернатива 2	Прийняття регуляторного акта забезпечить виконання суб'єктами, на яких поширюється Закон № 3926-IX, норм Кодексу, дасть змогу своєчасно протидіяти контрабанді, боротьбі з порушеннями митних правил, в тому числі своєчасно реагувати на правопорушення, тощо	Можливі витрати на удосконалення роздільної здатності відеозображення у СВС, повідомлення про відключення, припинення функціонування СВС
Сумарні витрати за альтернативами		Сума витрат, гривень
Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, за Альтернативою 1		Витрати відсутні
Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, за Альтернативою 2		<i>Сумарні витрати за 1 рік – 1 262 976 грн;</i> <i>сумарні витрати за 5 років – 1 302 912 грн</i> <i>Основні витрати підприємств будуть пов'язані:</i> <i>- із можливим удосконаленням деякими підприємствами роздільної здатності відеозображення у СВС;</i> <i>- повідомленням про відключення, припинення функціонування СВС: 2 години/рік.</i>

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання
Альтернатива 2	4	Дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання без будь-яких суттєвих витрат з боку підприємств і митних органів

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	У разі залишення чинної ситуації без змін вигода для держави та суб'єктів господарювання буде короткостроковою. Збереження чинних вимог до обладнання складських об'єктів СВС та їхніх технічних характеристик не дасть змогу забезпечити відповідність наказів Міністерства фінансів України від 28 травня 2012 року № 613 «Про затвердження Положення про склади тимчасового зберігання», від 30 травня 2012 року № 633 «Про деякі питання відкриття та експлуатації вільної митної зони комерційного або сервісного типу» та від 16 липня 2012 року № 835 «Про затвердження Порядку надання складським об'єктам статусу «митний склад» та позбавлення такого статусу» вимогам законодавства України з питань митної справи. Крім того, розділом II «Прикінцеві положення» Закону № 3926 передбачено, що Кабінет Міністрів України протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону має забезпечити перегляд і приведення міністерствами	Проблема залишиться невирішеною	Є найгіршою з альтернатив, оскільки не призведе до досягнення цілей державного регулювання

	та іншими центральними органами виконавчої влади їхніх нормативно-правових актів у відповідність із Законом № 3926		
Альтернатива 2	1. Забезпечується високий рівень захисту об'єктів підприємства від несанкціонованого доступу. 2. Передбачається запровадження більш ефективного моніторингу переміщення товарів, що дасть змогу оперативно реагувати на порушення митних правил. 3. Відбувається наближення законодавства України з питань митної справи до вимог ЄС, що сприятиме інтеграції України у міжнародну митну спільноту та полегшить міжнародну торгівлю	У разі прийняття постанови, держава не матиме ніяких матеріальних та інших витрат. Деякі суб'єкти господарювання матимуть витрати на удосконалення роздільної здатності відеозображення	Є оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки відповідає вимогам регуляторної політики і досягає поставлених цілей

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Переваги відсутні	Зовнішні чинники відсутні
Альтернатива 2	Цей метод є найбільш оптимальним, оскільки створить єдині вимоги до облаштування та функціонування СВС на об'єктах підприємств, визначених відповідно до статті 404 Кодексу, та забезпечить імплементацію деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу до законодавства України з питань митної справи. Прийняття постанови забезпечить повною мірою досягнення задекларованих цілей	Зовнішні чинники відсутні, але можуть бути виявлені під час реалізації постанови

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття постанови та фактична реалізація його положень.

Прийняття постанови забезпечить:

підвищення рівня безпеки на об'єктах підприємств через встановлення чітких вимог до СВС;

відповідність підприємств сучасним вимогам законодавства України з питань митної справи;

покращення ефективності митного контролю завдяки чітко визначеним стандартам для СВС;

наближення законодавства України з питань митної справи до європейських стандартів.

Для впровадження проєкту постанови необхідно здійснити такі організаційні заходи:

дії органів державної влади – провести погодження проєкту постанови із заінтересованими центральними органами виконавчої влади; забезпечити інформування громадськості про вимоги проєкту постанови шляхом його оприлюднення на офіційному вебсайті Мінфіну;

дії суб'єктів господарювання – ознайомитися з вимогами регулювання (пошук та опрацювання проєкту постанови на офіційному вебсайті Мінфіну), в подальшому облаштувати свої об'єкти СВС та забезпечити їх функціонування з урахуванням положень проєкту постанови.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Прийняття проєкту постанови не призведе до неочікуваних результатів. Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії постанови не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Розрахунок витрат на реалізацію положень постанови для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування (додаток 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року № 308), не проводився у зв'язку з тим, що реалізація норм постанови буде здійснюватися відповідними посадовими особами в рамках виконання посадових обов'язків та в межах коштів, передбачених фондом заробітної плати відповідного органу державної влади.

Розрахунки витрат на реалізацію положень постанови для суб'єктів великого і середнього підприємства проведено згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу регуляторного впливу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року № 308, та наведено у додатку до цього аналізу регуляторного впливу.

Тест малого підприємництва (М-Тест) (додаток 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року № 308) не проводився, оскільки питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких впливає проблема, не перевищує 10 відсотків.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії проєкту постанови пропонується не обмежувати, оскільки акти законодавства, на виконання яких він розроблений, мають необмежений строк дії.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

1. Додаткових надходжень до державного та місцевих бюджетів не передбачається, оскільки регуляторним актом не запроваджуються нові податки і збори (обов'язкові платежі).

2. Дія акта поширюється на суб'єктів господарювання, які мають облаштувати свої об'єкти системами відеоспостереження (на момент прийняття нормативно-правового акта – 104 підприємства).

3. Розмір коштів і часу, що витратимуться суб'єктами господарювання у зв'язку з виконанням вимог акта: за перший рік 1 262 976 гривень, за п'ять років – 1 302 912 гривень.

4. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання щодо основних положень регуляторного акта – високий, оскільки проєкт акта оприлюднено на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України з метою отримання зауважень та пропозицій до нього.

Інші показники результативності акта:

кількість суб'єктів господарювання, які обладнали свої об'єкти СВС відповідно до встановлених вимог;

час, витрачений митними органами на перевірку дотримання вимог щодо відеоспостереження;

кількість виявлених за результатами проведення митними органами моніторингу відповідності підприємств, які мають авторизацію на експлуатацію митного складу, складу тимчасового зберігання або дозвіл на експлуатацію магазину безмитної торгівлі, вільної митної зони комерційного або сервісного типу фактів недотримання вимог до облаштування та функціонування СВС, за результатами яких митними органами приймалися несприятливі рішення, визначено пунктами 6 – 9, 12, 13 частини третьої статті 19² Кодексу.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Стосовно проєкту постанови уповноважений орган виконавчої влади здійснюватиме базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися у IV кварталі року після дня набрання ним чинності, оскільки для цього використовуватимуться виключно статистичні показники.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через рік після виконання заходів з базового відстеження.

Періодичне відстеження результативності акта буде здійснюватися раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

У разі виявлення не врегульованих та/або проблемних питань на підставі аналізу зауважень та пропозицій митних органів або суб'єктів господарювання ці питання будуть врегульовані шляхом унесення відповідних змін.

Виконавцем заходів з відстеження результативності дії регуляторного акта є Міністерство фінансів України на підставі статистичних даних Державної митної служби України.

**В. о. Голови Державної
митної служби України**

Сергій ЗВЯГІНЦЕВ

_____ 2025 р.